

פרוטוקול מס' 20

מישיבת ועדת העבודה

יום ו', כ"ז בניסן תשל"ד 19.4.1974, שעה 9.00

(חל אביב; מרכז השלטון המקומי)

נכחו:

חברי הועדה:

ש. ארבל-אלמוזלינו - יו"ר

מ.גז

ל.דיציאן

ח.שמעוני

מוזמנים:

י. ברק - משרד העבודה, יועץ משפטי
א. מייבום - " " מפקח עבודה ראשי בפועל
א. עצמון, עו"ד " " מנהל יחידת תחיקה ותקינה
ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים
ג. הולין - התאחדות התעשיינים

מזכיר הועדה: י. שומרון

רשמה: א. אשמן

סדר היום: חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד-1974

ז"ו ר"ש ארבל-אלמוזלינו: רבותי, אני מתכבדת לפתוח את הישיבה.
נמשיך בדיון על חוק לתיקון פקודת הבטיחות
עבודה, תשל"ד-1974. בישיבה קודמת שמענו את ההערות וההשגות של נציגי
הסתדרות. לישיבה זו הזמנו את נציגי לשכת התאום של ארגונים הכלכליים.

הולין:
אני מצטער שבאתי יחידי ולא יכלו לבוא נציגי
ארגונים כלכליים אחרים שכל נושא הבטיחות
הצעה זו במיוחד נוגעת בהם, אבל היו שינויים בתכנית וקיבלנו את ההזמנה
פני זמן קצר מאד.

הכינותי תזכיר קצר ובו עיקרי ההערות שיש
לנו. ברצוני רק להוסיף הערות אחדות. וקודם כל הערה כללית. בסעיף
(4) נאמר שמקום שמיועד למידרך אדם צריך להיות במצב שמנע החלקה. זה
נזכר. אבל ישנו חסר גדול בחיקוקי הבטיחות, משום שלא אומרים מה לעשות
למנת לקיים הוראות החוק, לא מנחים את המעביד אבל מטילים עליו אחריות
וחלטת. אם אין אומרים מה לעשות, מהו התקן, ויחד עם זאת מטילים עונש,
אך רק קנס אלא סנקציה פלילית גם כשאסם אינו אשם, הרי לדעתי זה לא צודק
לא יעיל. משרד העבודה או מי שצריך לטפל בכך צריך להכין תקנים ספציפיים
יכל דבר. לדעתי, צריך גם לקבוע שמעביד שעומד בדרישות התקן פטור, אבל
לכך יש ויכוח עקרוני, משום שהוראות פקידת הבטיחות בעבודה הן הוראות
וחלטות, העבירה היא עבירה מוחלטת, ומעביד אינו פטור מאחריות גם אם
יש כל מה שאפשר לצפות שיעשה. אבל לפחות צריך להיות תקן. בהזדמנות קרובה
ושתדל לשכנע כי אחריות פלילית מוחלטת אינה משרתת שום מטרה, ושהיא בלתי
צודקת כלפי המעסיק. אבל לא זו ההזדמנות לדון בענין עקרוני זה.

בסעיף 5/3) מציעים להרחיב את מושג המפעל
על מקום שמיועד לרווחתם של עובדים. אבל צריך שיתקיימו שני תנאים:
זתהיה זיקה גיאוגרפית ושתהיה זיקה עניינית, קניינית, אחזקתית. כך נאמר גם
דברי ההסבר. בנוסח החוק לא הובהרו שני התנאים האלה. יש אפשרות שיראו
מפעל גם חצרים כאלה שמיועדים לרווחת העובדים ושאינם של המפעל או שאינם
מצאים בתחומו. נשים לב שבתיקון, כמו גם במקומות אחדים בפקודה המקורית,
תוב "חצרים המיועדים לרווחת העובדים במפעל, לרבות חדר אוכל וחדר מנוחה,
בלבד שהם בחצרי המפעל או בגידרתם או מסביב להם". מה זה "מסביב להם"?

בסעיף 5/3) (15) האם הכוונה היא גם למבחנים
זלר בקשר למפעל? אין כאן קשר לא גיאוגרפי ולא קנייני או אחזקתי אל המפעל.

סעיף 4 (א). האם כל מקום שלא היה נחשב מפעל
זופך למפעל לצורך הפקודה רק משום שמי שעובד בו איננו תופס המקום, אלא
מי שעובד ברשותו של תופס המקום?

ברק:
אמנם יש כאן בעיה. הכוונה היתה, למשל, שאם
יש נגריה שבה מכוונות רבות, ויש נגר שאין
לו מכוונות והוא עושה עבודות מסוימות בנגריה זו, תמורת תשלום, לא יהיה
ולל ריק, כאילו מבחינה משפטית אף אחד לא אחראי. רצינו לכסות אפשרות כזאת,
ובל לא רצינו להפוך למפעל מקום שאיננו מפעל. הכוונה היתה למקום שהוא
ומילא מפעל, תעשייה או בית מלאכה שעובדים בהם עבודת כפיים. אם עבודה הכפיים
עשיית לא על ידי בעל המפעל אלא על ידי מי ששכר את המקום באופן ארעי, גם
ה נחשב מפעל. אין בינינו מחלוקת, זה רק ענין של ניסוח. נתקן את ניסוח
סעיף.

הולין:
סעיף 9 בהצעה מחיל הוראות גידור על כל
מנוע וציוד הנמצאים במפעל והם מוצרי המפעל
זו נמצאים בתיקונים. מדוע מנוע המשמש להצגה או ניסוי צריך להיות מגודר
ותר ממנוע המשמש לייצור? כאשר משתמשים במנוע למטרות ייצור צריך לגדור
יק אותם חלקים הקבועים בחוק, וכאשר מציגים למכירה צריך לגדור את כל
חלקים. לדעתי, אין זה הגיוני.

דיציאן:
צריך לגדור לפי סעיפים 1 עד 6.

מייבום:
זוהי הכוונה. אני מקבל את ההערה. אפשר להוסיף
בסעיף 37 ב: כל החלקים הנ"ל גם כשהם מוצגים
מטרות...

ג. הולין:

סעיף 10 דורש "אמצעי גישה בטוחים לכל מקום שאדם צריך לעבוד בו אי פעם". כך נאמר גם בסעיף 49 בפקודה הקיימת, אבל אין זו סיבה לחזור על הדברים. מה זה "מקום שאדם צריך לעבוד בו אי פעם"? יצטרך לעבוד, קורה שהוא עובד, מיועד לעבוד, יעבוד בפועל? אפשר לומר: בכל מקום המיועד לביצוע עבודת המפעל.

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו:

אולי לא היה מיועד, ובכל זאת שלחו אותו לעבוד שם.

ג. הולין:

אפשר לומר: מקום שהורו לו לעבוד.

א. מייבום:

הכוונה היא שעובד לא יטפס על מכונה, אלא יהיה סולם או פיגום בטוח אם יצטרך לעלות

לאיזה מקום.

י. ברק:

לפי תהליכי העבודה במפעל.

ג. הולין:

לא דרכי גישה לכל מקום שהעובד חושב שהוא צריך להגיע אליו. צריכות להיות דרכי גישה לחומרי הגלם, למכונות, לחדר האוכל וכו', לפי צרכי העבודה והוראות המעסיק.

י. ברק:

אנחנו מעוניינים שעובדים לא ילכו בדרכים לא מסודרות. איננו קובעים מה צריכות להיות דרכי הגישה, אומרים שזה צריך להיות סביר.

ג. הולין:

"צריך לעבוד" - זה יותר מדי סתמי.

י. ברק:

צריך לשם עבודה, לא מפני שמתחשק לו. רצינו בזה לכסות מקרים נדירים. לעתים מזניחים מקומות שעובדים מגיעים אליהם לעתים רחוקות, וקורות תאונות.

ג. הולין:

49(2). יש מעברים שיש בהם חומרים לצרכי העבודה. אני מבין שהכוונה כאן היא שלא יהיו חומרים שיש בהם הפרעה. צריך להחאים את הניסוח, כדי לא לשלול מראש אפשרות של מציאות חומרים במעברים אם הם לצרכי עבודה ואינם מפריעים.

סעיף 23. בסעיף זה טוב שיהיו הנחיות או הוראות ספציפיות, בעיקר כשיש אפשרות לערער. אני חושב שצריך להגביל את שיקול הדעת של המפקח האזורי.

י. ברק:

בקשר לעניין זה צריך לקרוא גם סעיף 128. חובה על המעביד להתקין מימלטים בהתאם למספר העובדים, החומרים, תהליכי העבודה. בסעיף 129 אומרים שאפשר לעשות שינויים, והכוונה היא לשינויים כדי לקיים מה שנראה למפקח העבודה בטוח יותר.

ג. הולין:

גם בעניין זה קשנו אותו חסר שעליו הערתי בראשית דברי.

י. ברק:

קשה מאד לקבוע דברים אלה.

ג. הולין:

אם משרד העבודה מתקשה לקבוע, איך יקבע המעביד, שעליו חלה אחריות מוחלטת חרף כל מאמצים מאמציו. מדוע צריך לחכות לצו מפקח עבודה אזורי, שמגיע אחת לחצי שנה? מדוע לא יקבעו שעל כל 3 אנשים צריך להיות רוחב כזה וכזה, למה לא יהיו הנחיות ברורות, שיהיו ידועות גם למעסיק, ובית המשפט יוכל לבדוק אותן?

א. מייבום:

העניין הוא מסובך, על כל נושא יש ספרים שלמים. אי אפשר להכניס בחוק את כל הפרטים שיכולים לכסות כל תעשייה וכל סיכון. מעביד שירצה לדעת, יקח ספר על גידור ויראה מה סביר.

ג. הולין:

בחוק אין הנחיה מה לעשות, ועד שיבוא מפקח עבודה אזורי, עלולה להיות דליקה.

ל. דיציאן:

מפעל מסוים עבר את הבדיקה של מכבי האש וקיבל רשיון. אחר כך פורצת שריפה, ומתברר מעמידים אותו לדין אף כי עשה כל מה שנידרש ממנו. במה הוא אשם?

י. ברק:

אינני יודע מה בודקים מכבי האש. נבדוק את הקורלציה בינינו ובין מכבי האש ונביא

חשובה לישיבה הבאה.

ג. הולין:

אוחה הערה לגבי סעיף 24. הייתי מצפה שבחוק או בתקנות חתיה רשימה של חומרים רעילים או מסוכנים, והאמצעים שצריך לנקוט כדי להתגבר על סכנות אלה.

א. מייבום:

בכל שנה מופיעים בעולם כ-4000 חומרים מזיקים חדשים, בוודאי לא כולם מגיעים לארץ. קשה לקבוע מראש בחוק מה מסוכן ומה לא מסוכן. יכול להגיע חומר מסוכן מאד אבל עדיין איננו ברשימה.

ג. הולין:

קודם כל שתהיה רשימה. אם הגיע חומר חדש, צריך לפרסם גם זאת. אחר כך יהיה ויכוח אם המעביד יצא ידי חובתו בקיום התקנות, שהרי קיום התקנות אינו משחרר מאחריות, זה יכול רק להנחות.

י. ברק:

נדמה לי שבעלי התעשייה נוח יותר שלא נעשה רשימה, כי אם ננסה לעשות רשימה מלאה, נצטרך להכניס את כל החומרים שיכולים להיות מסוכנים.

ג. הולין:

ממילא לא משחררים את המעסיק מאחריות.

ז. ברק:

הבעיה היא כללית, והיא קיימת בכל העולם. אין אפשרות להגדיר באופן שלם את כל האפשרויות והסכנות שיכולות להיות בתעשייה. אילו רצינו לעשות רשימה של כל החומרים הרעילים וכל תהליכי העבודה שיש בהם סכנה, עד כמה שזה אפשרי, והיינו רוצים תמיד לעמוד בצד הבטוח, היינו משתקים את כל התעשייה. מצד שני, אילו היינו משחררים את המעסיקים מאחריות, היתה הפקרות. (ג. הולין: מאחריות מוחלטת). אי אפשר להפקיר את העובדים, ולכן מתפלגים. אין דרך אחרת במדינות המתקנות בעולם. מנסים להגדיר מה שאפשר, להתקין תקנות והנחיות, הכל במידת היכולת. מכון התקנים קובע, משרד העבודה מתקין תקנות. זו פעולה שנעשית באופן מתמיד. צריך להבין שחוק זה מבוסס על פשרה מסוימת: מצד אחד צריך להגביר בטיחות בעבודה; מצד שני אנחנו עושים את המקסימום האפשרי מבחינה טכנית, ולפי הידיעות שבידינו, לפרט בחוק ובתקנות. הטכנולוגיה מתפתחת מיום ליום, ולכן קובעים דברים אלה בתקנות ומשנים מדי פעם. אי אפשר לברוח מהפרובלמטיקה שבענין זה. אי אפשר להשאיר חלל ריק, אבל בוודאי צריך לתת מקסימום הידע - וזאת אנחנו עושים.

ג. הולין:

חלל ריק לא צריך להשאר. אבל מדוע האחריות הפלילית של המעסיק צריכה להיות מוחלטת? פעם היה המעסיק משלם פיצוי רק אם היה אשם. מצב דומה קיים עד היום בתאונות דרכים. הגיעו להכרה שזה לא צודק כלפי מי שנפגע בתאונה, ואפילו אם הוא עצמו אשם צריך לפצות אותו. חוק ביטוח לאומי קובע חשלום לעובדים בלי קשר לאשמה. ניטרלו את אלמנט האשמה: יש נזק - צריך לפצות. יש הצעה כזאת גם בקשר לתאונות דרכים.

אדם נפגע בתאונת עבודה בגלל הפרת הוראות הבטיחות. הביטוח הלאומי משלם לו, אבל לא סכום מלא. השאלה היא אם המעביד צריך להשלים את הפיצוי. יש ארצות שבהן לא נוהגים כך. גם מעביד שלא היה אשם בתאונה שקרתה לעובד צריך להשלים עד מלוא הנזק שנגרם לעובד, וגם אם העובד עצמו היה אשם - כי על זה הוא יכול לבטח את עצמו. עד כאן אני מוכן ללכת עם כל מחייבי הביטוח המלא לעובד על כל נזק. אבל מדוע להרחיב את זה למשפט הפלילי? מדוע לאנוש אותו על דבר שאינו אשם בו? אפילו גדרת את המכונה, אם העובד הכניס את ידו - אתה אשם, אתה נושא באחריות פלילית מוחלטת, לא לפיצוי אלא גם לעונש. זה גורם אי צדק למעביד ואת מטרת הבטיחות אין זה משרת.

העובד שנפגע על ידי חומרים מסוכנים יקבל פיצוי על נזקיו, אבל המעביד לא צריך להענש אם השתמש בחומרים שאפילו משרד העבודה לא יכול לקבוע אם הם מזיקים. אני יכול לדעת רק מה שהמדע בעולם מאפשר לי לדעת. אם קראתי את כל הספרים ואת כל החומרים ולא מצאתי שהחומר רעיל, למה אני צריך להענש על כך שהשתמשתי בחומר זה?

י. ברק: זה בוודאי ישפיע על חומרת העונש.

ג. הולין: אינני מדבר על פיצוי, אבל להענש מפני שלא צפיתי משהו שאיש לא צפה? אם אני נושא באחריות מוחלטת, יש חובה לפחות להנחות אותי.

בדברי ההסבר מצטטים סעיף 235(ב), שלא מציעים לשנותו. המדובר הוא בעבירות טכניות בעיקר. אם פקיד שלי מפריע למפקח או משקר לו - גם בזה אני אשם? אני סבור שבענין זה יש להעניק לתופס הגנה סטטוטורית. צריך לומר: ובלבד אם התופס לא ידע על כך ונקט בכל האמצעים למניעה, הוא לא יהיה אשם. אני נושא באחריות פלילית, לפי סעיף זה, מפני שפקיד שלי לא הציג תעודה שנידרש להציג, ואפילו אם אני הוריתי לו להציג.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: הוא נציג שלך.

ח. פנחסוביץ: הבעלים אחראי אלא אם נקט באמצעים סבירים כדי למנוע מעשים כאלה. נשקול בענין הניסוח.

י. ברק: אנחנו מאשימים את המעסיק על עבירות שעשה עובד. זה קיים גם בחוקים אחרים, ומבחינה עקרונית זה מוצדק. אני מוכן לשקול מקרה שבעל המפעל נקט בכל האמצעים, נתן הוראות נכונות, ומה שעשה העובד היה בניגוד להוראות. זה באמת סעיף יותר אדמיניסטרטיבי.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: מי צריך להוכיח שהמעביד נתן הוראות מתאימות?

ג. הולין: המעביד צריך להוכיח.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: המעביד יכול תמיד להעזר על ידי עורכי דין, שאינם עומדים לרשותו של הפקיד. איך יוכל הפקיד להוכיח שהיתה הנראה בעל פה?

ג. הולין: הפקיד בין כך נושא באחריות.

ח. שמעוני: דווקא מאחר שהוא נושא באחריות בין כך וכך, הוא יפטור את בעל המפעל מעונש.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: זה נפתח לסידורים לא כשרים.

ג. הולין: יש סעיפים דומים בחוקים אחרים.

הצרה אחרונה בענין ההחמרה בעונשים. אני חושב שהכבידו יותר מדי, בהתחשב בכך שהעבירות הן מוחלטות. מר ברק אומר שאם נקטת אמצעי זהירות מתאימים ובכל זאת קרה מקרה יוצא דופן, לוקחים את זה בחשבון בעונש. אני מציע שזה יאמר בחוק, ולא יהיה רק לשיקול דעת בית המשפט. אפשר לומר שאם מעביד נקט בכל אמצעי שהטכניקה והמדע מעמידים לרשותו, כל אמצעי סביר למניעת שימוש מזיק, יובא הדבר בחשבון בשיקול העונש.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: האם צריך לומר לשופטים במה להתחשב?

י. ברק: זה יחייב גם לומר, שאם לא נקט בכל אמצעי אפשרי יחמירו בעונש.

ג. דיציאלי: כל שופט שוקל את הנסיבות המקילות לפני שהוא קובע עונש. השאלה היא אם הגדלת הקנס היא

מקובלת.

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו:

היא לא מדביקה אפילו את ההעלאות שהיו
מ-1962.

שמענו בתשומת לב את הערותיו של מר הולין.
חלק מן הדברים בוודאי יתוקנו, על חלק בוודאי עוד נתווכח. נעשה כמיטב
יכולתנו. חודה רבה למר הולין.

אני מציעה שנתחיל כבר היום לקרוא מהסעיף

הראשון.

ל.דיציאן:

כשנוכחים כל כך מעט חברי ועדה?

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו:

אנחנו נוהגים לעשות שתי קריאות בוועדה.
בקריאה ראשונה דנים על כל סעיף, מעירים
הערות. אם אין חילוקי דעות, מקבלים את הסעיף. אם יש הערות ומבקשים
נוסח חדש, לא מסכמים באותה ישיבה והעניין בה שנית לדיון בוועדה. הועדה
לא יכולה להיות קשורה בכך שיהיו חברים רבים. זו אחריות חברי הכנסת,
הם יודעים שיש דיון על חוק מסוים, ואם אינם באים, הנושא לא צריך
לצאת מקופח.

י.ברק:

סעיף 1 (1). הערה כללית לסעיף הגדרות.
כשמתחילים בהגדרות ועדיין לא מגיעים
לתוכן, עלולות להתעורר שאלות, שהפתרון להן יכול להיות מובן רק
כאשר דנים בסעיף שדן במטריה. בחוק העיקרי מוגדרת בנייה כבנייה
בניין. יש עבודות נוספות לבנייה עצמה, ואוחזן הוספנו ב(2). אנחנו
מציעים להרחיב והמושג בנייה יכול גם התקנות מערכות למים, ביוב,
חשמל, הסקה וכו' "ובלבד שמבצעים אותן גבר הקמת בנין או אגב המקתו
של מבנה שהקמתו הוגדרה כבנייה הנדסית." בנייה הנדסית פירושה גשרים,
ברכות מים, סכרים. לא בנינים אלא קונסטרוקציות אחרות. המסקנה היא
שכל הוראות הבטיחות שחלות על בנייה יחולו גם על קונסטרוקציות כאלה.

ל.דיציאן:

צריך להיות סעיף אחד שדן בבנייה, סעיף
שני שדן בבנייה הנדסית, והסעיף המשותף
צריך לבוא אחרי שני סעיפים אלה.

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו:

כאשר נעבור על החוק כולו, נראה מהו
המיקום הסביר. ענין המיקום ישאר פתוח.

נתקבל סעיף 1 (1)

י.ברק:

סעיף 1 (2) צריך למחוק, היא נכנסה
בטעות.

סעיף 1 (3) בא פשוט כדי לקבוע את

המיקום של הגדרת עובד.

נתקבל סעיף 1 (3)

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו:

MAINTAIN

י.ברק:

סעיף 1 (4). "קיים" פאנגלית:
זהו תרגום מקובל שאושר על ידי ועדת החוקה
חוק ומשפט. מכוונות או מפעלים צריך לתחזק ולשמור במצב טוב. כאן
אנחנו מוסיפים שיש למנוע החלקה במקום המיועד למידרך אדם.

נתקבל סעיף 1 (4)

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו:

סעיף 2 לפקודה מגדיר על מי חלה הפקודה.

י.ברק:

נתקבל סעיף 2 (1)

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו:

בסעיף 2 (2) במקום "לעובדים" צריך לבוא
"למעבידם", פשוט נפלה כאן טעות דפוס.

י.ברק:

לאחר שהורחבה הגדרת עובד, צריך היה גם
כאן לתקן את הניסוח.

ת.פנחסוביץ:

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: נחקבל סעיף 2 (2).

י.ברק: סעיף 3 בא להרחיב הגדרת המפעל. ההוספה היא ב(11). עד (10) דובר רק על עבודות שנעשות כעסק. אם יש בית חרושת שהוא גם מדפיס קטלוגים, הדפסה אינה העסק של בית החרושת הזה, אבל יש לה קשר עם המפעל. הדפסה היא עבודה מסוכנת שיש לפקח עליה, וגם עליה יהיה פיקוח.

סעיף 2 (3). את הביטוי "תוך שימוש בכח מיכני" מוחקים בחוק לכל אורכו. מאז המנוע החשמלי הביטוי הזה הוא כבר ארכאי. מדובר לא רק במפעל, אלא גם במוסד ציבורי. אם אוניברסיטה מחזיקה בית דפוס, או בית מלאכה למוצרים ממכת או מעץ, נפקח גם על זה. ההרחבה היא כפולה: גם אם העיסוק אינו משלח היד של המפעל, וגם אם אינו סמוך או שייך למפעל אלא למוסד ציבורי. הדא הדין בסעיף 3 (4).

סעיף 3 (5).

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: אולי כדאי להשתמש במונח כולל, ולא לדבר רק על חדר אוכל: חצרים המיועדים לרווחת העובדים במפעל. מעבידים יוכלו להגיד שאם מזכירים רק חדר אוכל וחדר מנוחה, הכוונה היא רק לשני אלה ולא לחדר ספורט או חדר תרבות שיכול להיות מחר. י.ברק: לרבות לא מצמצם אלא רק מבהיר.

א. מייבוים: אפשר לכתוב: חדר אוכל, חדר מנוחה וחצרים אחרים המיועדים לרווחת העובדים.

ל.דיציאן: מה זה "מסביב להם"? מפעל מחזיק מגשש ספורט במרחק של 1.5 ק"מ מהמפעל, האם זה "מסביב"? יכול להיות על כך ויכוח בבית המשפט. מדוע לא להגדיר?

י.ברק: השאלה היא אם אנחנו רוצים להגביל את המקום. כל המקומות שקודם לא נכללו בהגדרת מפעל הם עכשיו במסגרת המפעל ופירוש הדבר שאנחנו יכולים לפקח שם על תנאי הבטיחות. המרחק לא מוגדר בדיוק.

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: דוגמה. פועלים בבית חרושת פרימן נהגו ללכת לאכול, בהסכמת בעלי המפעל, בחדר האוכל של עליית (י.ברק: זה לא משנה, בעליית יש פיקוח). אם יש מסעדה פרטית שאליה הולכים פועלי המפעל באופן קבוע, יש קשר בין המפעל ובעל המסעדה, וצריכה להיות אחריות בעניין בטיחות.

ת.פנחסוביץ: באופן מעשי זה צריך להיות בקרבת מקום, מסביב למפעל.

ל.דיציאן: בכל החקיקה הישראלית אין הגדרה כמו "מסביב".

ח.שמעוני: אני מציע לכתוב: מתקנים אחרים שהבעלים קבעו את השימוש בהם. אם בעלי המפעל קבעו שימוש במתקן כלשהו, הם אחראיים. אולי במקום "מסביב להם" יש לומר הקשורים בהם.

ל.דיציאן: לבעל המפעל צריכה להיות אחריות או במסגרת של מרחק מסוים, או אם הוא קבע את המקום לרווחת העובדים בהסכמת העובדים, למשל פעולות ספורט באולם התעמלות של בית ספר, בעל המפעל תורם ונותן הסכמתו שזה יהיה מתקן לרווחת העובדים.

י.ברק: קשה מאד להוכיח את הקביעה בבית משפט. קשה לי לקבל הצעה זו, כי היא תפתור את הבעלים מאחריות. נתרכז בניסוח מדויק יותר של "מסביב". אנחנו לא רוצים שהמקום יהיה רחוק מדי. משרד העבודה גם הוא אינטרסנט. אם מפקח בא לבית חרושת הכוונה היא שיבדוק גם בסביבה הקרובה למפעל, ולא ירוץ מרחק 5 ק"מ כדי לבדוק מסעדה.

היו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: נשאר עניין זה פתוח. שמעתם את ההערות, חשקלו וחביאו הצעה.

ברק:

סעיף 3(5)(14). גם כאן מתעוררת הבעיה בקשר ל"מסביב להם". הסעיף עצמו ברור. מדובר בפעולות שמלכתחילה לא היו כלולות בהגדרה של מפעל: חדר שרטוט, חדר ניסוי או ומשרד של המפעל. אנחנו רוצים שגם שם תהיה אחריות המעביד לבטיחות וגם שם היה פיקוח.

יו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: אנחנו משאירים גם בסעיף זה את הבעיה של מסביב להם.

ברק:

3(5)(15). אנחנו רוצים לכלול בזה מעבדות או מקומות ניסוי לבדיקת מצרכים שונים, לא רק קשר עם מפעל. יכול להיות מכון או מוסד שכל תפקידו לעשות מבחנים וניסויים מצרכים, וזה יכול להיות מסוכן מאד. אנחנו רוצים שגם על עבודה זו אפשר היה לפקח.

מייבום:

למשל, מוסד הטכניון למחקר. למעשה אנחנו עושים פיקוח זה, אבל בלי חוק.

יו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: נתקבל סעיף 3(5)(15)

נתקבל סעיף 3(5)(16)

ברק:

סעיף 3(5)(17). איננו יכולים לפקח על כל מסעדה שיש במדינה. נוכל להקיף רק מסעדות ויש להן מספר מסוים של עובדים, שטח מסוים. הקריטריונים נקבעו בתקנות, כי הו דבר שמשתנה.

יו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: נתקבל סעיף 3(5)(17)

ברק:

סעיף 3(5)(18). מכבסות עומדות תחת פיקוח שלנו, אבל כאן מדובר על מכבסות שאף איש אינו יודע בהן, וגם עליהן אנחנו רוצים לפקח. חברה משכירה מכונות כביסה לשימוש בית דירות על ידי הדיירים עצמם.

יו"ר ש.ארבלי-אלמוזלינו: נתקבל סעיף 3(5)(18)

נפסיק בסעיף זה.

היו בוועדה נציגי ההסתדרות והבטיחו לשלוח זומר בכתב. לא קיבלנו חומר. הייתי בוועד הפועל והלכתי לקחת את החומר. יבלתי אכסמפלו אחד, אני יכולה למסור אותו לכם. נציגי ההסתדרות העלו כמה דברים שלא היו כלולים בהצעת החוק. תבדקו מה אפשר לקבל מהצעותיהם.

ישיבה ננעלה בשעה 11.15.